

Plan mot kränkande behandling för Lövhyddans förskola Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslagen anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2023-11-15

Diarienummer: 2023.274 BUN

Gäller för: Lövhyddans förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 23/24

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

Förskolans utbildning syftar till att lägga grunden för det livslånga lärandet. För förskolorna i Team Nordväst innebär det att pedagogerna har ett engagerande och respektfullt förhållningssätt samt skapar meningsfulla och hållbara sammanhang. Barnen ska känna trygghet och tillit till sin egen förmåga samt ha respekt för sina medmänniskor och omvärld.

Värdegrundsorden

Engagemang

Delaktighet, rätt förutsättningar och meningsfullhet stärker engagemanget. Uppskattning, bra förutsättningar och en positiv arbetsmiljö samverkar för att skapa en trivsamt arbetsplats där engagemang blomstrar.

Öppenhet

För ett öppet klimat krävs trygghet, acceptans, och samstämmig kommunikation. Tid för möten, informella sammanhang och regelbundna diskussioner är viktiga. Respekt, förståelse och öppenhet för olika åsikter är grundläggande. Aktivt lyssnande, respons och närvaro främjar öppenhet, liksom flexibilitet och samarbete.

Respekt

Ett respektfullt möte innebär att lyssna, ta hänsyn till andras känslor och tankar samt tillåta olika åsikter. Ömsesidig bekräftelse, en trevlig ton, empati och förståelse främjar respekt. Att vara lyhörd, visa genuint intresse, vara öppen för olika förutsättningar och skapa tillit är centrala element. Trygghet och flexibilitet bidrar också till ett respektfullt mötesklimat.

Allas lika värde

I Alingsås främjar vi en kultur där vi värderar och respekterar våra olikheter. Varje individ, med sin unika bakgrund, härkomst och utbildningsnivå, är en viktig del av vår gemensamma styrka.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är en kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av

diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

På förskolan organiserar och strukturerar vi våra lärmiljöer för att kunna dela upp barnen i mindre sammanhang under dagen, detta för att skapa möjligheter för samspel och lärande. I mindre sammanhang kan vi lättare förebygga att kränkande handlingar uppstår.

På förskolan arbetar vi kontinuerligt med hur vi pedagoger bemöter varandra. Vi är förebilder för barnen och vårt språkbruk och attityd påverkar i sin tur hur barnen är gentemot oss vuxna, men också mot varandra i barngruppen.

Utvecklingssamtal genomförs regelbundet, eller vid behov, med vårdnadshavare kring barnets trivsel, utveckling och lärande. Vi har årligen, eller vid behov, samtal med rektor kring pedagogernas arbetsmiljö. Pulsättning genomförs var 3:e månad för att kunna följa upp och arbeta med aktiva åtgärder kring arbetsmiljön på arbetsplatsen.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Barnen får möjlighet att delta utifrån ålder och förmåga. Vi kartlägger genom barnintervjuer och utvecklingssamtal vilka utrymmen upplevs otrygga av barnen och förbättrar den miljön därefter.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen delges till vårdnadshavarna under introduktion och återkopplas till under utvecklingssamtal. Alla vårdnadshavare uppmanas att svara på GR-enkäten. De får även information om att planen finns på Alingsås Kommuns hemsida och Arena för lärande.

Personalens delaktighet

Pedagoger, specialpedagog och rektor följer upp och utvärderar planen i samband med delanalyserna och verksamhetsuppföljningen.

Vi diskuterar i arbetslaget vilka mål vi har haft från föregående handlingsplan, vilka aktiva åtgärder vi haft, vilket resultat det gett och varför. Utifrån detta arbetar vi fram nya mål och åtgärder för kommande år.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Religion eller annan trosuppfattning
Aktiva åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> • Uppmuntra barnen att dela med sig av sin religion/tradition • Lyfta och uppmärksamma olika religioner
Resultat	Något resultat finns inte på grund av bristande arbete med planen.
Analys	Arbetet kring detta mål har inte skett som planerat. En rutin kring samtal eller reflektion om planen kan vara nödvändig för att hålla dokumentet aktuellt och levande i verksamheten. En möjlighet är att själva målet upplevs svårt att arbeta med och därför hamnar fokus på andra mål.

Mål från föregående läsår	Ålder
Aktiva åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> • Reflektera mer kring barnens förmåga och utveckling. • Dela upp barnen utefter mognad/utveckling
Resultat	<p>Arbetslagen samtalar under veckoplaneringar om barnens förmåga och hur förmågan bäst stimuleras för deras utveckling. Vi är mer tillåtande, iakttagande och reaktiva snarare än förebyggande.</p> <p>På äldre barns avdelningen har lärgruppernas indelning och undervisning planerats utifrån barnens utveckling och mognad, istället för ålder. Vi kan dock se att barn och pedagoger fortfarande benämner de yngre barnen som "småbarn" och äldre barnen som "stora". Detta gäller även vid benämningar av leksaker och möbler.</p>
Analys	<p>Vi ser fortfarande en förbättringsmöjlighet i arbetet kring åldersdiskriminering, mycket handlar om vana vid vissa uttryck snarare än att mena innebörden. Kontinuerlig dialog och reflektion mellan pedagoger kan lyfta beteende och uttryck som sker undermedvetet.</p> <p>På grund av detta ser vi ett behov av att återigen arbeta med ålder som prioriterat mål under kommande år.</p>

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Kränkande behandling utgår ifrån de handlingar som inte omfattas av diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis handla om saker som sägs eller sker mellan barn, både när pedagog är närvarande och när barnen är utom hör och/eller synhåll för pedagog. Övervakade utrymmen (ex. toaletter, rum med stängda dörrar) och övergångssituationer är tillfällen då det finns risk att kränkande behandling uppstår. Barn som pratar samma språk kan utesluta barn med annat språk, vilket i sin tur kan leda till att kränkning sker.

Analys

Vi ser att de flesta kränkningar sker när det är många barn på liten yta. Tillfällen som påklädning och samlingar är svåra att kontrollera då pedagogens uppmärksamhet ofta riktas mot specifika barn och överblicken är därför försämrad.

Barn i förskoleåldern kan ha svårt att förstå att de kränker någon annan. En del behöver stöd i kontakt med andra människor. Bland de yngsta barnen, som ännu inte har den kommunikativa förmågan, är det vanligt att de använder sin fysiska förmåga att agera och kan upplevas kränkande för den som utsätts.

Mångfalden på vår förskola kan göra att barnen utesluter andra barn som inte pratar deras språk i leken. Vi arbetar aktivt med detta och pratar om att det är viktigt att alla, både barn och vuxna, på förskolan förstår det vi säger. Det är en tillgång att vi har flerspråkig personal som förstår och kan samtala med barnen på deras modersmål.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Diskriminering kan ske pga upprätthållandet av stereotypa könsroller/mönster i samhället.

Vi kan se att det finns en risk med att pojkar och flickor inte behandlas likvärdigt och därmed inte ges samma möjligheter till att utveckla sin potential och sina intressen. Det finns risk för att vi pedagoger använder olika tonlägen och språk när vi talar med pojkar respektive flickor.

Analys

Av tradition har pojkar och flickor behandlats olika och därigenom fått olika förutsättningar att ta plats och göra sig hörda. Även om vi pedagoger är medvetna om detta finns det en risk att det sker omedvetet.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Diskriminering kan uppstå i situationer där individer har olika uppfattning om vad som anses vara maskulint och feminint, samt om vad som är förväntat av de olika könen i form av lekar, klädsel och beteenden.

Analys

Individer kan ha olika uppfattningar om hur man ska bete sig beroende på om man definierar sig som pojke, flicka eller annat. Man är formad av sin egen uppväxt och normer för vad som anses vara ok eller ej. Det kan bli problematiskt då personliga åsikter, istället för professionella, tar över.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Barnen tar efter vårdnadshavares åsikter och använder det som en kompass för att undersöka normer. Åsikter kan handla om hudfärg, traditioner, seder och språk. Ibland kan åsikterna uttryckas i språk utanför pedagogers förmåga och det är därför svårt att kartlägga samt förebygga diskriminering.

Analys

Vi kan se att barnen med samma språk gärna pratar sitt hemspråk med varandra och vi uppmuntrar det. Är det barn som inte kan språket som talas och är med i leken uppmanar vi de att använda det svenska språket för att alla ska kunna känna sig delaktiga i leken. I den mån vi kan har vi också en pedagog som kan språket för att kunna vara med och leda samtalet och leken på deras hemspråk.

Barnen kan ha med sig värderingar och olika förutsättningar hemifrån som påverkar dem i mötet med andra, både vuxna och barn. Detta är vi medvetna om och jobbar med på förskolan. Vi möter alla barn och vuxna med respekt oavsett förutsättningar samt att vi är nyfikna och intresserade av att lära oss mer kring det och därmed får en större förståelse för allas olikheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Diskriminering kan uppstå då barn inte får lov att delta i förskolans aktiviteter på grund av religion. Okunskap och förutfattade meningar kan påverka en i mötet med andra religioner.

Religion och trosuppfattning är en tro som sällan förändras. Det innebär att intresse för att förstå andra eller ändra sin uppfattning sällan uppstår eftersom ens livsåskådning är en robust del av sin livsuppfattning.

Analys

Det är svårt att anpassa verksamheten för alla individer. Verksamheten innehåller regelbundet aktiviteter eller tillställningar som tillhör seder inom den kultur vi befinner oss i. När vissa inte passar in eller av föräldrarna får delta blir det svårt att skapa ett innehåll som är berikande och intressant för de som deltar i aktuella situationer samtidigt som alla ska känna sig inkluderade.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Eftersom verksamheten strävar efter att stimulera och utveckla barnen efter förmåga på individnivå är det lätt att barn med funktionsvariation känner sig uteslutna även om verksamheten utformar innehållet efter dess förmåga.

Det kan även uppstå tillfällen då barn av fysiska skäl inte ges samma möjlighet till delaktighet beroende på lokalernas utformning.

Analys

Det är svårt att skapa innehåll som utmanar barn samtidigt som det inkluderar alla. Alla människor har olika styrkor och det är när ens svagheter belyses uppstår ofta en känsla av otillräcklighet.

En risk att barn med funktionsvariation hamnar utanför gemenskapen eller leken kan vara för att barnen har svårt att förstå det andra barnet eller att det barnet inte uppfyller de andra barnens krav som leken ställer.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Personal som frångår sin professionella roll och låter personliga åsikter/antagande bli synliga. Barn kan ifrågasätta och nedvärdera andra barns familjekonstellationer.

Analys

Barn är snabba på att urskilja olikheter och därför kan det lätt bli annorlunda för dem att föreställa sig en familj med samkönade föräldrar. Denna känsla av oförståelse kan leda till skratt, vilket kan upplevas som kränkande för barnet i familjen. Barn kan ofta utesluta andra från lek med olikhet som grund.

Ålder

Kartläggning av risker

Förskolans innehåll utformas ofta efter barnens ålder och kapacitet. Det är en risk att barn begränsas efter deras ålder och inte ges samma möjligheter. De krav som ställs på barnen utgår från deras ålder istället för mognad, att vi generaliserar vad barnet ska kunna vid en viss ålder.

Analys

En vuxens avsikt behöver inte vara att kränka barnet, men för barnet kan det ändå

upplevas som en kränkning. Det handlar snarare om en vana vid att använda sig av vissa uttryck snarare än att mena innebörden.

På grund av stora barngrupper kan personalen ha svårt att identifiera och stötta alla barn var de befinner sig utvecklingsmässigt

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Ålder
Aktiva åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> • Reflektera mer kring barnens förmåga och utveckling. • Dela upp barnen utefter mognad/utveckling • Vi vuxna uppmärksammar rätt benämningar på åldersgrupperna och föremål
När? Ansvarig	Arbetslagen följer upp 4ggr/år.
Uppföljning	Följs upp i delanalyser 4 ggr/år.
Mål 2	Funktionsnedsättning
Aktiva åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa meningsfulla och utmanande sammanhang för alla barn, oavsett behov • Uppmärksamma och lyfta olikheter och dess styrkor
När? Ansvarig	Arbetslagen följer upp 4ggr/år.
Uppföljning	Följs upp i delanalyser 4 ggr/år.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:
Rektor 0322 - 61 64 24

Avdelningar

Grodan 0734-269698
Snigeln 0734-269701
Igelkotten 0734-269699
Lingontuvan 0734-269700

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)